

kloakmester nyt

Byggeriets Kvalitetskontrol A/S
Nr. 31 / december 2014

Ajourføringskurser for kloakmestre og kloakrørlæggere m.v.

Byggeriets Kvalitetskontrol udbyder som sædvanligt også denne vinter ajourføringskurser for kloakmestre og kloakrørlæggere m.v.

Der sker hele tiden nyt indenfor kloakområdet med nye krav, metoder og produkter.

I 2014 er der bl.a. trådt en ny autorisationslov i kraft, som har betydning for kloakmestrenes daglige arbejde, ikke mindst til kvalitetsdokumentationen.

Som følge af klimaforandringerne møder kloakmestrene hele tiden nye udfordringer, bl.a. i forbindelse med de forskellige LAR løsninger der er kommet frem de senere år.

Udførelse af afløbsinstallationer kræver, at kloakmesteren løbende sørger for, at egen viden hele tiden er ajourført, bl.a. vedrørende afløbsledninger ved lavtskylende toiletter, dræning, tæthedsprøvning og dimensionering af afløbsledninger m.v.

I mange kommuner rundt om i landet installeres der i denne tid mange rottespærre. Montering af rottespærre skal udføres af en autoriseret kloakvirksomhed, samt af en medarbejder med en personlig certificering som rottespærremontør.

Fra første december 2014 skal langt de fleste ansøgninger om tilladelse til etablering af spildevands- og regnvandsanlæg foregå digitalt via hjemmesiden www.byggemiljoe.dk. Denne ændring kræver ligeledes nye kompetencer hos kloakmestrene.

Kurser i den kommende vintersæson

For at sikre kloakmesteren en ajourført viden, udbyder Byggeriets Kvalitetskontrol følgende ajourføringskurser i den kommende vintersæson:

- Ajourføring for kloakmestre m.v. 2015
- Udførelse af afløbsinstallationer 2015
- Certificeret Rottespærremontør 2015

Se mere om kursusindhold, kursussteder og tilmelding i de indlagte beskrivelser. For at være sikker på en plads på kurserne, kan hurtig tilmelding anbefales.

Læs mere om

- Krav til CE mærkning
- Masser af rotter i vore kloakker
- EU krav bortfalder
- Prislister for 2015
- Spørgsmål til vores svartjeneste

Kvalitetsstyringssystemet skal som følge af den nye autorisationslov, ændres til et kvalitetsledelsessystem

Kvalitetsledelsessystemet (KLS) er nu fælles for kloak, el og vvs området. Der er i KLS systemet fjernet nogle af de tidligere krav og nye er kommet til.

Nye generelle KLS vejledninger på www.bygge kvalitet.dk
Som hjælp og inspiration i forbindelse med, at autoriserede virksomheder skal ændre deres hidtidige KS system til et KLS system, har Byggeriets Kvalitetskontrol udviklet 2 lidt forskellige KLS vejledninger med 9 tilhørende bilag til registreringer og KS dokumentation.

Ved at bruge de nye enkle og overskuelige KLS vejledninger som grundlag ved udarbejdelse af virksomhedens eget KLS system, kan kravene til et KLS system opfyldes.

KLS vejledningerne kan frit hentes af alle på www.bygge kvalitet.dk og kan bruges til både el-, vvs- og kloakområdet.

Udover KLS vejledningerne med de 9 tilhørende bilag, kan der på www.bygge kvalitet.dk hentes en række supplerende procedurer og bilag efter eget ønske, bl.a. kan følgende nævnes:

- Arbejdsmappe til kloakarbejde
- Procedurer og bilag til TV Inspektion
- Procedure og bilag til styret boring
- Procedure og bilag til arbejdsmiljø, bl.a. til APV
- Bilag til KS sikring af tæthedsprøvning
- Bilag til KS sikring af strømpeforing
- Bilag til KS sikring af serviceaftaler på højvandslukker og rottespærre m.v.
- Bilag til KS sikring af jord, beton og belægningsarbejder

Kontrolinstansens næste auditbesøg skal foregå efter kravene til KLS systemer

På det næste ordinære auditbesøg hos autoriserede virksomheder, vil auditomfanget være fastlagt på baggrund af de nye krav i lovgivningen til KLS systemer.

Virksomheder der har ændret deres gamle KS system til et KLS system inden næste auditbesøg vil opleve, at auditbesøget forløber næsten som vanligt.

I virksomheder der **ikke** har ændret deres KS system til et KLS system inden næste auditbesøg, vil der blive afgivet enten en anmærkning eller en afvigelse, alt efter hvor godt KLS kravene er opfyldt.

Forskellen på anmærkninger og afvigelser:

- Ved anmærkninger skal Byggeriets Kvalitetskontrol fastsætte en rimelig frist indenfor 6 måneder til virksomhedens interne opfølgning på anmærkningen. Ved næste ordinære besøg om ca. 2 år, skal Byggeriets Kvalitetskontrol undersøge, om der er fulgt op på anmærkningen indenfor den fastsatte frist.
- Ved afvigelser skal Byggeriets Kvalitetskontrol fastsætte en frist for virksomhedens opfølgning og besvarelse på afvigelsen. Byggeriets Kvalitetskontrol skal verificere, at afvigelsen er lukket, inden virksomheden kan få en fornyet certificering.

Nye krav til tidsfrister for kontrolinstansernes certificering af autoriserede virksomheders KLS systemer

I den nye autorisationslov er der nu krav om, at kontrolinstansen skal have gennemført auditbesøg i så god tid, at et fornyet certifikat kan være udstedt til virksomheden, inden det gamle udløber.

For at være sikker på, at virksomheden kan nå at lukke eventuelle afvigelser, og at der er tid til sagsbehandling m.v., foretager Byggeriets Kvalitetskontrol auditbesøg op mod to måneder før virksomhedens certificering udløber.

Det er virksomhedens eget ansvar at blive godkendt

Autoriserede virksomheder opfordres derfor til, at holde øje med, at Byggeriets Kvalitetskontrol meddeler auditbesøg på en måde, så fornyet certificering er mulig inden den gamle udløber.

Krav til CE mærkning af byggevarer

Byggevarer der er omfattet af en europæisk standard (EN Standard), skal CE mærkes. Der skal til CE mærkningen medfølge en såkaldt ydeevne-erklæring, i daglig tale en "DoP" (Document of Performance) til alle CE mærkede byggevarer.

Hvis en kloakmester installerer byggevarer – som er medtaget på nedenstående liste – uden den lovpligtige CE mærkning, kan han risikere en stor bøde.

Kloakmesteren bør ved køb af CE mærkede byggevarer, sørge for at få DOP erklæringen med, idet denne indeholder oplysninger om byggevarens ydeevne og anvendelsesmuligheder.

Ansaret lander hos kloakmesteren

Hvis kloakmesteren installerer byggevarer forkert, fordi ydeevne og anvendelsesmuligheder ikke undersøges godt nok inden installation, vil ansvaret falde tilbage på kloakmesteren.

Som hjælp til kloakmestre m.v. har Byggeriets Kvalitetskontrol offentliggjort en liste over byggevarer til afløbsinstallationer, som skal være CE mærkede

Listen over produkter som skal CE mærkes, kan ses herunder.

Liste over byggevarer til afløbsinstallationer som pt. skal være CE mærkede

1. Højvandslukkere til bygninger
2. Afløbsrender
3. Brønde af fibercement
4. Pumpeanlæg for bygninger og parceller
5. Vakuumpakninger
6. Stigetrin til underjordiske adgangsrum (brønde)
7. Faste stiger til brønde
8. Bundfældningstanke, præfabrikerede (max 50 PE)
9. Bundfældningstanke, præfabrikerede i sæt til samling på stedet (max 50 PE)
10. Minirensanlæg, præfabrikerede til udledning fra bundfældningstank (max 50 PE)
11. Olie- og benzinduskillere
12. Fedtudskillere
13. Rør og formstykker af beton
14. Brønde af beton
15. Gummipakninger og termoplast (tætningsringe) til rør der anvendes til vand og afløbsanlæg
16. Rør og fittings af stål
17. Rør, brønde og fittings af glaseret ler
18. Rør og fittings af støbejern

En løbende ajourført liste med henvisning til EN standard og ikrafttrædelsesdato kan ses på www.byggekalitet.dk

Blå opføringsrør til regnvandsbrønde medvirker til, at reducere antallet af fejlkoblinger ved separeringsarbejder

Henning Have, fra entreprenørfirmaet Henning Have A/S, kalder Wavins nye blå opføringsrør for en stor miljømæssig gevinst, fordi de medvirker til, at reducere antallet af fejlkoblinger ved separeringsarbejder, hvor der er stikledninger for både regnvand og spildevand

Wavin begyndte – indtil videre som de eneste – i efteråret 2014, at producere blå opføringsrør efter ønske fra markedet.

Henning Have fortæller, at det somme tider kan være svært, at se forskel på en spildevands- og en regnvandsbrønd, når man står ude i marken. Derfor gør det arbejdet nemmere, at man på farven hurtigt kan konstatere, at brønden med det blå opføringsrør er til regnvand.

Fejlkoblinger ved separeringer er ofte et stort problem
Undersøgelser har vist, at mange steder er op mod 10 % af ledningerne fejlkoblet, hvilket kan give problemer med alt for meget regnvand i spildevandsledningerne eller omvendt mulighed for forurening af spildevand i regnvandsbassiner m.v.

Hvis de blå opføringsrør anvendes korrekt på regnvandsbrønde, vil denne enkle løsning givet medvirke til færre fejlkoblinger.

Der er stadigvæk masser af rotter i vore kloakker

Reparation af kloakledninger og brønde efter rotteskader fylder stadig meget i kloakmestrenes hverdag på trods af, at rotter er forsøgt bekæmpet gennem de sidste mange år.

I 2013 er antallet af rotteanmeldelser opgjort til cirka 149.000 på landsplan. 80 % hvilket svarer til 119.000 af anmeldelserne, skyldes rotter i kloakkerne.

Alle disse anmeldelser giver naturligvis arbejde til mange af landets kloakmestre, men set i et samfundsperspektiv er skader efter rotter ofte dyre at reparere, og dertil kommer, at rotter er en meget farlig smittebærer for mennesker.

Når rotterne gnaver sig ud af kloakkerne, skyldes det for det meste jagt efter føde eller efter nye gode tørre steder, hvor der kan bygges rede.

Når rotterne gnaver sig ud af kloaksystemerne, kan følgende top 5 liste over steder nævnes:

1. Gennem banketter og samlinger i brøndbunde i ældre nedgangsbrønde af beton
2. Gennem ikke benyttede (blinde) ledninger, fx pga. manglende eller utilstrækkelig afpropning
3. Ved tilslutninger mellem plastrør og brønde af beton
4. Gennem vinkeldrejninger (knæk) i samlinger mellem rør
5. Vandlåse i nedløbsbrønde/køkkenbrønde af beton

En del af den moderne rottebekæmpelse er montering af rottespærre i afløbsinstallationen

Som en konsekvens af den nye rottebekendtgørelse, hvor man fra myndighedernes side gerne vil reducere brugen af

gift så meget som muligt, skal der bl.a. som alternativ monteres i tusindvis af rottespærre i afløbssystemerne de kommende år.

Udover autorisation som kloakmester kræves der nu også en personlig certificering for, at montere rottespærre. Byggeriets Kvalitetskontrol har gennem det sidste års tid haft cirka 1.150 deltagere på certificeringskursus. Kurset udbydes igen i den kommende vinter (se kursusindstik).

I takt med at kommunerne mange steder i landet er ved, at udskifte hovedledningerne med nye, må rotterne finde nye steder, at leve og finde føde.

Bl.a. derfor ser vi nu, at rotterne søger ud af hovedkloak-systemerne og ind i de private afløbssystemer og videre ind i folks beboelser.

Rottespærre i skelbrønden

For at hindre rotternes indtrængen i private afløbsinstallationer, monteres der nu rottespærre i skelbrønden mange steder.

Inden rottespærren monteres, bør afløbsinstallationens tilstand undersøges, fx med en TV inspektion.

Hvis der er tegn på rotteaktivitet, bør bekæmpelse iværksættes, enten før rottespærre monteres eller samtidig hermed.

Hvis ikke dette gøres, er der risiko for, at skabe falsk tryk, hvis rotterne allerede i forvejen har etableret sig i afløbssystemet opstrøms for rottespærren.

Der er også eksempler på, at rotter med unger opstrøms for rottespærren gnaver sig udenom rottespærren.

Kommende artikler om rotter

I kommende numre af KloakmesterNYT vil Byggeriets Kvalitetskontrol bringe flere artikler om rotter, bl.a. omhandlende problemer med den kommunale sagsbehandling, valg af rottespærre, om pris og kvalitet følges ad samt om driftsforstyrrelser, problemer med montering, herunder procedure for drift og vedligeholdelse.

Som følge af EU krav bortfalder typegodkendelsesordningen for minirenselanlæg

Det er efter EU reglerne ikke tilladt, at have nationale godkendelsesregler af byggevarer, som udelukker brug af CE mærkede produkter.

Den 1. november 2014 er den europæiske standard EN 12566-6, som gælder for præfabrikerede minirenselanlæg, trådt i kraft.

Det betyder, at typegodkendelsesordningen for minirenselanlæg på samme tidspunkt er bortfaldet.

I Danmark har vi hidtil haft ret skrappe krav i typegodkendelsesordningen til udledningen fra minirenselanlæg. Dertil kommer en lovpligtig serviceordning med et årligt servicebesøg, som omfatter en prøveudtagning.

Disse krav forventes videreført i den kommende nye spildevandsbekendtgørelse.

Byggeriets Kvalitetskontrol anbefaler

Indtil den nye spildevandsbekendtgørelse med de danske renskrav er på plads, kan det anbefales, at installere et af de 4 i forvejen typegodkendte minirenselanlæg.

Når den nye spildevandsbekendtgørelse er klar, må det på det tidspunkt vurderes, om andre typer minirenselanlæg også kan opfylde de danske krav.

Bundfældningstanke

De særlige danske krav til bundfældningstanke som blev indført i 2011 bevares ligeledes i den kommende spildevandsbekendtgørelse.

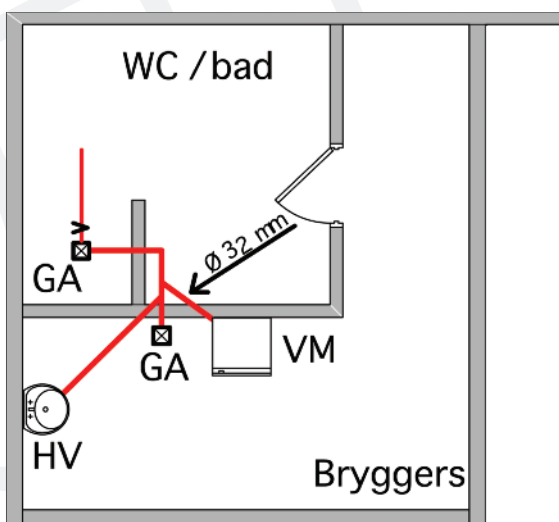
Spørgsmål til vores svartjeneste

Vi får dagligt mange henvendelser fra kloakmestre m.v. med spørgsmål.

Herunder er gengivet nogle af de spørgsmål og vore svar, som kan have generel interesse.

Spørgsmål

Vi har været ude og rense afløb i bryggers og badeværelse, og er i den forbindelse blevet spurgt, om afløbsinstallationen er lovlig. Afløb er udført som vist på tegningen herunder?

Svar

Den på tegningen viste installation er ikke lovlig, vi kan umiddelbart se følgende fejl:

1. Afløb fra HV er ført til GA med vandlås i et andet rum, som ikke har en nær brugsmæssig tilknytning hertil
2. En bøjning på en ledning med flere installationsgenstande må ikke overstige 45 grader
3. Afløbsledninger fra vaskemaskine i bolig må ikke være under \varnothing 34 mm indvendig

Spørgsmål

Hvad er mindste lovlige afstand mellem vandledninger og kloakledninger?

Svar

Af DS 475, Norm for etablering af ledningsanlæg i jord fremgår, at der ved parallelføring skal være en afstand på mindst 0,5 meter.

Ved krydsning skal der være en afstand på mindst 0,1 meter, det forudsættes her, at begge ledninger er helt tætte. Vandledning bør ligge øverst.

Spørgsmål

Jeg har en kunde, der pga. uhygiejniske forhold har fået påbud af kommunen om, at ændre udledning af spildevand til nedsivning på egen grund. Kunden har en bundfældningstanke fra 1987. Må denne genbruges til det nye nedsivningsanlæg?

Svar

Den gamle bundfældningstanke opfylder givet ikke de krav, der er stillet i bekendtgørelse om spildevandstilladelser nr. 1448, § 24a til funktionen af bundfældningstanke, her er bl.a. skrappe krav til rensning, styrke og CE mærkning m.v.

I påbudssager efter miljøloven SKAL kommunen forlange, at bekendtgørelsens krav til bundfældningstanke er opfyldt.

Den gamle bundfældningstank kan derfor ikke lovligt genbruges.

Spørgsmål

En kommunal sagsbehandler spørger om kommunens ansvar ved tilsyn på kloaksager. Det skyldes at kommunen har opdaget en række fejlkoblinger i forbindelse med tilslutning til stikledninger på kloaksager, de for år tilbage har været ude og "syne" inden tildækning. De er nu tvivl om hvor ansvaret ligger?

Svar

Et autoriseret kloakfirma har altid ansvaret for, at deres kloakarbejder er udført efter gældende regler, og de vilkår der er stillet i en kommunal tilladelse eller i et kommunalt påbud. Dette ansvar ophører ikke, selvom arbejdet er "synet" af kommunen inden tildækning.

Spørgsmål

Er der krav om, at rensebrønde til såvel regnvand, spildevand og dræn skal afsluttes med dæksel i terrænhøjde, ved et nyt hus der er bygget i 2011?

Svar

I 2011 var DS 432 4. udgave, Norm for afløbsinstallationer gældende.

Af normens afs. 5.8 fremgår, at renseadgange skal placeres let tilgængelige og således, at rensarbejdet kan foregå let med tilstrækkeligt små ulemper og uden sundhedsfare. I normens afs. 4.3.4 fremgår endvidere, at i færdselsarealer lægges dæksler og ristes overkant i højde med belægninger.

Dæksler og riste på rensebrønde må derfor ikke placeres under flisebelægninger m.v.

Spørgsmål

Hvilke krav kan en bygherre stille til tegninger?

Svar

Kloakmesteren skal sammen med drifts- og vedligeholdelsesplanen, udlevere ajourført tegning til bygherren. Tegningen skal indeholde alle relevante oplysninger om ledninger, komponenter samt brøndes indretning og placering. Derudover skal tegninger oplyse om materialer, fald og dimensioner på ledninger og brønde.

Prisliste for audit m.v. for 2015 kan nu ses på www.bygge kvalitet.dk

Vi holder for 5. år i træk priserne i ro med små prisjusteringer.

For at vi fortsat kan holde priserne i ro, er det nødvendigt med effektiv planlægning, så vi udnytter vores tid bedst muligt.

Derfor anmoder vi om, at auditbesøg så vidt muligt gennemføres som planlagt. Hvis afbud er nødvendige, bedes virksomheden kontakte Byggeriets Kvalitetskontrol herom hurtigt, efter at audittidspunktet er meddelt.

Med tak for samarbejdet i det forløbne år ønsker Byggeriets Kvalitetskontrol hermed alle kunder og samarbejdspartnere en god jul og et godt nytår.

Medarbejderne hos Byggeriets Kvalitetskontrol A/S er klar til at hjælpe de tilsluttede virksomheder med vejledning om KS-systemer, med efteruddannelse samt svartjeneste på kloak- og afløbsområdet.

Direktør / Lead auditor
Klaus Inging Hansen
Direkte tlf.: 72 16 02 42
Mobil: 40 29 76 74
kih@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Morten Møller Nørgaard
Direkte tlf.: 72 16 02 39
Mobil: 24 49 13 74
mnr@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Martin Skovgaard Sørensen
Direkte tlf.: 72 16 02 41
Mobil: 28 89 99 50
mss@bygge kvalitet.dk

Sekretær
Lotte Baungaard Sørensen
Direkte tlf.: 72 16 02 40
lbs@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Jøhns Pedersen
Direkte tlf.: 72 16 02 43
Mobil: 24 59 81 91
jop@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Peter Udsen Pagaard
Direkte tlf.: 72 16 20 44
Mobil: 51 33 02 47
pup@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Jens Peder Guldborg
Direkte tlf.: 72 16 02 87
Mobil: 22 36 29 90
jpg@bygge kvalitet.dk

Sekretær
Susanne Vase
Direkte tlf.: 72 16 00 76
sva@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Keld Madsen
Direkte tlf.: 72 16 00 45
Mobil: 24 83 52 06
kma@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Hans Erik Hansen
Mobil: 51 53 33 71
heh@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Tommi Andersen
Mobil: 23 27 10 72
taa@bygge kvalitet.dk

Sekretær
Rikke Schütt Andersen
Direkte tlf.: 72 16 00 77
rsa@bygge kvalitet.dk